

מדברים
זו ונאם העסי
סופי. שים לו

משקפיים לאושר: מסרה עיקרית לביקורת החמורה היא המחסור בסחורות צריכה. במיוחד בולט עדיין המחסור החמור במיצרן. כה חיוני משקפיים. בקארקטורה זו מסתכלות עשרות עיניים קצרות רא' בבעל המאושר של זוג משקפיים. בברית המועצות המשקפיים הם גם כיום סימן לאדם אמיד השייך לבעלי הזכויות.

הראשון הנואל: מנהל בית-החרושת צועק כמסורף לתוך הטלפונים: „בהול ו! „זכות קדימה ו! „משבר ו! ביום האחרון של כל חודש, נח בראשון לחודש הבא.

בקורת עצמית. טוב

לא רק התמונות על גבי הקירות של "מלון מוסקבה". בקרן רחוב גורקי. בעתונות הסובייטית. "קרוקודיל". ההומוריסטי. מתח תמיד ביקורת על הפגמים הקטנים של המנגנון אפילו על ההתקפות השיגרתיות על אילי הוול-סטרט. זהו אחד הסימנים לאוירה החדשה שסיבות

ידי הגנרלים האמריקאיים, התלוצצו באזניהם על יושבי הקרמלין. אולם הצבא מעוניין, קודם כל, בבטחון. הקו הליברלי של בריה נראה לו מסוכן מדי. אחרי נסיונו של בריה להגדיל את עצמאות הרפובליקות הסובייטיות והרפובליקות העממיות, סרץ המרד הגדול בברלין המזרחית. הצבא דרש להדק את חלקו שלו בשלטון. הוא דרש גם להגדיל הלחץ הראשון של המשפט הוא כי הבולשת

כי הפולחן הסטאליני חוסל במהירות כזאת אחרי מותו. עד כדי כך שאפילו עתון הממ"ד שלה הודיע כי פולחן המנהיג היחיד סותר את תורת המפלגה. אולם מאלנקוב לבדו לא היה די חזק כדי להתגבר על הבולשת, בעלת הדיכויים המזוינות, המרשלים וה"מנגנון שלה. לכך היה דרוש לו בן-ברית. בן-ברית זה היה הצבא הסובייטי. בדרך כלל מניחים כי הצבא הוא כוח "מתון". זקוק וקונייב לחצו לא פעם את

כשהודיע רשמית כי הרופאים היהודיים הואשמו לשוא ובזדון, כי נסחטו מהם וידוים באמצעות עינויים. בריה, שעלה לגדולה בפעם הראשונה כשסטאלין החליט לשים קץ למש"פטיהטיהור, הפך שוב לסמל "הגישה ה"מתונה".

אם כן, מדוע סולק? כי סילק אותו? הכוח העיקרי היה. בלי ספק, מנגנון הממ"ד — מאלנקוב, חרושציב ומולוטוב. חותיקי המשטר הסטאליני נרעשו כשנוכחו לדעת

מאז הדהדו בחצר בית-הסוהר המוסקבאי יריות הרובים ששכו קץ לחייו של גבר גמור-קומה וממושקף, לפני שלושה חודשים. עסקו מיטב המוחות בעולם בפיענוח החידה: מדוע נפל לאברנטי בריה ממרום שלטונו? מי ניצח אותו? מיהו — או מיהם — השליטים האמיתיים החדשים? הצד הכוזב ביותר בפרשה המזוהה היה: השתיקה שאפפה אותה. הקהל שמע סעם אחת על סילוקו של בריה מן השלטון, למד בפעם השניה כי הוא נידון למות והוצא להורג. פה ושם קיבלו אסיפות עם את ההחלטות הספונטניות הרגילות נגד "הבוגד", אולם איש לא צעק, לקטול את הכלב השריטה. חסרה לגמרי האוירה הסוערת, שקומה לכל משפט ראוה בשנות ה"30. קשה היה לזכור כי האיש שהואשם בבגידה היה אחד משלושת הגדולים שנשאו את ארונו של יוסף סטאלין.

המרשל נגד הכלש

המפתח לפיענוח הסוד טמון בפרטים הקטנים, אשר ברגעי ההתרגשות הראשונים פסחו עליהם הפרשנים. לדעתו של יצחק דויטשר, האיש שכתב את הביוגרפיה הטובה ביותר על סטאלין, היה הפרט החשוב ביותר: אישיותו של נשיא בית-הדין. כי שם, על דוכן השופטים, ישבה דמותו עטורת אותות-ההצטיינות של איבאן סטי"סאנוביץ קונייב, מרשל ברית-המועצות, נושא אות הנצחון. כובש אוקראינה, סולין וגרמניה הדרומית הוא הגיבור העיקרי של הצבא הסובייטי, אחר המרשל ז'וקוב. הצבא ה"סובייטי שפט.

היה זה מעמד סמלי. על ספסל הנאשמים לא ישב רק מפקד הבולשת הכליכולה, לצדו ישבו ששה גברים, שכמותם עוד לא נראו יחדיו במשפט-טיהור:

- מפקד בטחון-הכדינה במלחמת-העולם השנייה, אחרי-כן שר פיקוח המדינה.
- קצין הבולשת הפוליטית, שר-הפנים (האחראי על המשטרה) של גיאורגיה.
- קצין הבולשת הפוליטית, שר-הפנים של אוקראינה.

- סגן שר בטחון המדינה, אחרי-כן סגן שר-הפנים הסובייטי.
 - סגן מזכיר משרד-הפנים הסובייטי.
 - ראש משרד החקירות של בריה.
- היה זה המשפט הסובייטי הראשון בו כל הנאשמים, בלי יוצא מן הכלל, היו אנשי הבולשת הפוליטית. דבר זה לא יכול היה להיות במקרה. בעיני העם, היה זה המשפט נגד הבולשת הפוליטית בכללה.

להדק את המושכות!

הכוזר ביותר הוא כי בחודשים הראשונים אחרי מות סטאלין, כשבריה ישב על הסוכ, היה הוא האיש שהנהיג את הרפורמה הליברלית הראשונה בברית-המועצות. הוא ה"איש שהנחית מכה נוראה על ראש הבולשת,

